خبـــر
NEWS

تبادل تجربه‌های بیمه‌ای ایران و روسیه

رئیس صندوق بازنشستگی روسیه و سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی کشورمان بر آغاز همکاری و تبادل تجربه‌های موفق تاکید کردند.به گزارش روابط‌عمومی سازمان تامین‌اجتماعی، محمدحسن زدا، سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی در دیدار با «آنتوان دروزدورف»، رئیس صندوق بازنشستگی روسیه، ضمن تشریح نقش و عملکرد سازمان تامین‌اجتماعی گفت: «این سازمان متولی ارائه ۱۸ نوع خدمت بیمه‌ای و درمانی به بیش از ۵۰درصد جمعیت کشور است.» زدا با تاکید بر رویکرد این سازمان برای توجه و به‌کارگیری دانش روز بیمه و ارائه خدمات مبتنی بر تکنولوژی‌های نوین، گفت: «همکاری، حضور در هیئت‌رئیسه و به‌کارگیری مصوبات و دستورالعمل‌های سازمان بین‌المللی تامین‌اجتماعی-ایسا-نمونه‌ای از تلاش سازمان تامین‌اجتماعی برای ارتقای کیفیت‌وافزایش رضایتمندی ذی‌نفعان این سازمان است.»وی از گسترش پوشش بیمه‌ای این سازمان، فراتر از مرزهای جمهوری اسلامی ایران گفت و افزود: «پوشش بیمه‌ای اتباع خارجی و ایرانیان خارج از کشور در سال‌های اخیر موردتوجه بوده است.»سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی امضای تفاهم‌نامه‌باسازمان‌های‌تامین‌اجتماعی آلمان، ترکیه و عراق را از نمونه‌های موفق تبادل تجربه بین این سازمان و سازمان‌های بیمه‌گر کشورهای یاد شده دانست و گفت: «آماده هستیم دانش و تجربه خود را در اختیار صندوق بازنشستگی روسیه قرار دهیم.»در این دیدار که در محل صندوق بازنشستگی روسیه در مسکو برگزار شد، «آنتوان دروزدورف»، رئیس این صندوق با ابراز خرسندی از حضور سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی جمهوری اسلامی ایران در مسکو گفت: «قدمت و خدمات شما به نیمی از جمعیت کشور نشان‌دهنده موفقیت در عملکرد این سازمان است.»وی ابراز امیدواری کرد سازمان تامین‌اجتماعی ایران و صندوق بازنشستگی روسیه با تبادل دانش فنی‌وحرفه‌ای خود در جهت تنوع خدمات و دستیابی به رضایت مشتریان خود بیش از گذشته گام بردارند.محمد حسن زدا، سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی به همراه قائم‌مقام خود به دعوت رسمی رئیس صندوق بازنشستگی روسیه، به مسکو سفر کرده است.

راه‌اندازی سامانه اشتغال ایرانیان

مشاور معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «سامانه اشتغال ایرانیان امسال راه‌اندازی می‌شود.» براساس آخرین گزارش مرکز آمار ایران، سال گذشته، از میان ۲۷میلیون جمعیت فعال، ۲۳میلیون نفر شاغل بوده‌اند و جمعیت شاغل کشور نیز ۴۳۴هزار نفر افزایش داشته است. محمدرضا کارگر گفته در برنامه اشتغال سال ۹۸ کشور تاکید بر تقویت نظام اطلاعات بازار کار کشور و شکل دادن به ارکان آن است. مشاور معاون وزیر کار اضافه کرد:«علاوه بر راه‌اندازی سامانه ملی اطلاعات اشتغال ایرانیان، مراکزی که اطلاعات عامل انسانی را جمع آوری می‌کنند به هم وصل می‌شوند و اطلاعات مبنای عمل سیاست‌گذاری‌ها قرار می‌گیرند.»

مسئله کودکان کار

یادداشت

محمد شریعتمداری
وزیر تعاون
کار و رفاه اجتماعی

روز جهانی مبارزه با کار کودکان بهانه‌ای است تا جامعه جهانی را نسبت به خطراتی آگاه کند که کار کودکان می‌تواند بر روح و جسم آن‌ها باقی بگذارد. پدیده کار کودک از بُعد زمانی، پدیده‌ای تاریخی و از حیث گستره، پدیده‌ای جهانی است و مختص جوامع در حال توسعه نیز نیست، بلکه همه جوامع با سطوحی از آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند. از حیث نظری پدیده کار کودکان پدیده‌ای اجتماعی، چندوجهی، چندسببی و با ماهیتی پیچیده است.حتما باید سیاست‌های حمایتی از کودکان کار را با جدیت تدوین و اجرا کرد (که سازمان بهزیستی کشور در این خصوص اقدامات متعددی در حال اجرا دارد) چراکه این کودکان در معرض آسیب‌های جدی‌تری هستند، اما نباید فراموش کرد که مهم‌ترین اقدام برای مقابله با کار کودک متوقف شود. عواملی نظیر فقر، خشونت، آسیب‌های خانواده، مهاجرت، شهرنشینی و بحران‌های اقتصادی. تفاهم نظری و هماهنگی اجرایی، دو عامل کلیدی برای موفقیت سیاست‌های معطوف به کنترل و کاهش کودکان کار هستند که باید اذعان کنیم در هر دو این موارد نیازمند هماهنگی و تلاش‌های جدی‌تر از سوی همه قواست. باید همه دستگاه‌های مسئول با رویکردی واحد و متفاهم با پدیده کار کودکان روبه‌رو شوند. نباید کودکان کار را تنها یک تهدید برای جامعه تلقی کرد، بلکه باید به این کودکان به‌عنوان انسان‌هایی که دارای حقوق مسلم شهروندی تضییع‌شده هستند و حق شهروندی آن‌ها مورد تعرض قرار گرفته، نگریست. رویکرد عائله‌محوری به آسیب‌دیدگان اجتماعی که کودکان کار یکی از مصادیق آن‌ها هستند باید در تمام دستگاه‌ها و نهادهای مسئول نهادینه شود. در کنار ایجاد تقویت و تجهیز ساختارهای حمایتی آموزشی، پرورشی، مشاوره‌ای و پرهیز از موازی‌کاری و برخورد قهری باید با ارتقای عملکرد نهادهای نظارتی و امنیتی مبارزه با آن دسته از باندهایی که کار کودکان را دستاویز منافع خود قرار داده‌اند نیز برخورد شود.

این یادداشت بازنشر مطلبی به همین عنوان است که در پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتشر شده است

کودکان حق دارند از استانداردهای مطلوب زندگی برخوردار باشند، لذا سرمایه‌گذاری برای توسعه جامعه به این معنی است که روی مهم‌ترین سرمایه آن، یعنی سرمایه انسانی و به‌گونه‌ای بسیار ویژه روی کودکان سرمایه‌گذاری کنیم. همواره تاکید کرده‌ام که صدای رسای فقرا و گروه‌های خاموش خواهم بود. اشاره کردم که هم گوش شنوا و هم شنونده همراه و همدل برای اقشار آسیب‌پذیر و فقرا خواهم بود. همراه با آن‌ها و با گفت‌وشنود با این عزیزان، مسائل و مشکلات آن‌ها را احصا و پیگیری خواهم کرد. در همین چارچوب هم بود که هم‌زمان با روز جهانی کار کودک با کودکان کاری که در مرکز نگهداری کودکان کار «یاسر» بهزیستی زندگی می‌کنند دیدار و گفت‌وگو کردم. ویژگی خاصی که پدیده کار کودک در ایران را از سایر کشورها جدا می‌کند این است که در قرنطینه اولیه در مراکز کودکان کار در می‌یابیم که بیش از پنجاه درصد (برخی آمارها تاهفتاد درصد را بیان می‌کند) آن‌ها را کودکان کار از کشورهای افغانستان، عراق، پاکستان، بنگلادش و حتی برخی کشورهای دوردست به‌خود اختصاص می‌دهد هرچند توجه به حقوق کودکان، ملیت نمی‌شناسد و یک تعهد در جامعه بشری است، اما حضور کودکان کار از حدود ۱۵ کشور جهان در ایران بر پیچیدگی و در نتیجه ضرورت اتخاذ راه‌های متنوع برای مقابله با این پدیده می‌افزاید. همکاری وزارت کشور و خارجه در باره کودکان کار مهاجر به‌عنوان یک پدیده جانبی مهم در دستور کار و برنامه عملیاتی ماست.

گفت‌وشنودها با گروه‌های آسیب‌پذیر، با فعالان مدنی و با NGOهای مرتبط ادامه خواهد داشت، چراکه دوره سیاست‌گذاری آمرانه به پایان رسیده و باید برای حل مسائل و آسیب‌های اجتماعی سیاست‌گذاری مشارکتی داشته باشیم. بیان این مطالب به‌ویژه با این هدف است که رویکرد وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مواجهه با مسائل اجتماعی صریح و شفاف در حوزه عمومی بیان شود. حضور و همراهی فعالان حقوق کودکان، نخبگان و پژوهشگران در کنار سیاست‌مداران، فعالیت به‌دور از حاشیه نهادهای مدنی، آگاهی‌بخشی به جامعه توسط نهادهای مدنی، تلاش خیریه‌ها و آگاهی‌بخشی به جامعه در کنار انسجام و هماهنگی نهادهای مسئول می‌تواند مسیری روشن برای مقابله با کار کودک را تضمین کند.نکته آخر اینکه ما وظیفه داریم شرایطی فراهم کنیم که کودکان به‌جای کار در محیط‌های نامناسب به سمت تحقق رویاهایشان گام بردارند.

سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی:

از قانون جدید بخشودگی برخی جرائم بیمه‌ای حمایت می‌کنیم

خبـــر

دور جدید بخشودگی جرائم بیمه‌ای کارفرمایان در آینده‌ای نزدیک آغاز می‌شود. این خبری است که سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی داده است. محمدحسن زدا در نشست هم‌اندیشی با کارکنان ادارات کل تامین‌اجتماعی شرق و شهرستان‌های استان تهران گفته طرح بخشودگی جرائم بیمه‌ای به قانونی دائمی تبدیل شده و سازمان تامین‌اجتماعی آماده است پس از تصویب نهایی در آینده، آن را اجرایی کند. این قانون آن‌طور که زدا گفته ویژه آن دسته از کارفرمایان خوش‌حسابی است که در اثر تحریم‌های ظالمانه، نوسانات ارز و عوامل غیرمترقبه در کسب‌وکار خود دچار مشکل شده‌اند. سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی همچنین خبر داده در آینده‌ای نزدیک ۴۰خدمت غیرحضوری در این سازمان به بهره‌برداری می‌رسند. زدا گفت: «سازمان تامین‌اجتماعی با هدف کاهش بار مراجعه‌ها به شعبه‌ها و واحدهای اجرایی خود توسعه خدمات الکترونیک و غیرحضوری را در اولویت برنامه‌های خود قرار داده و تا پایان امسال تعداد زیادی از خدمات این سازمان در قالب‌های الکترونیک به بیمه‌شدگان عرضه می‌شوند.» به گفته سرپرست سازمان تامین‌اجتماعی با غیرحضوری شدن خدمات، مخاطبان این سازمان برای دریافت بسیاری از خدمات مدنظر خود، نیازی به مراجعه حضوری به شعبه‌های تامین‌اجتماعی نخواهند داشت. زدا با اشاره به تولید و انتشار بسته‌های آموزشی و اطلاع‌رسانی شیوه استفاده از خدمات الکترونیک تامین‌اجتماعی و در دسترس بودن آن برای عموم مردم، اعلام کرد، باجه‌های دریافت و پرداخت مستمری‌ها هم اینک به‌صورت آزمایشی در حال اجرا هستند و صدور احکام مستمری‌های بازنشستگان نیز به‌شکل آنلاین انجام می‌شود. زدا با تشریح ابعاد و اهمیت حرکت به سوی فرایندهای جدید خدمت‌رسانی در تامین‌اجتماعی، ایجاد سیستم کنترلی برای بررسی فرایندها را ضروری دانست.

به سوی تنظیم مقررات بازنشستگی در کشور

نسخه جراحی ساختار بودجه‌ریزی کشور روی میز تصمیم‌گیران

گزارش

سازمان برنامه و بودجه کشور با انتشار گزارشی، از نقشه راه اصلاح ساختاری بودجه رونمایی کرد. برنامه‌ای شامل ۲۳برنامه سیاستی در چهار محور درآمدزایی از منابع جدید، مدیریت هزینه‌های فعلی دولت، ثبات‌سازی اقتصاد کلان و توسعه پایدار و در نهایت تقویت نهادی بودجه که قرار است اگر تصمیم‌گیران با آن موافقت کنند، در دو دوره کوتاه‌مدت (سال ۹۸) و میان‌مدت اجرا شوند و از تشدید ناپایداری‌های درآمدی دولت پیشگیری کنند. در مقدمه این برنامه به شرایط تحریمی و محدودیت و قطعی نبودن درآمدهای ارزی کشور و همین طور به افزایش هزینه‌های ناشی از افزایش نرخ ارز، تورم و برنامه‌های حمایتی دولت از معیشت، تولید و اشتغال اشاره و گفته شده ممکن است اجرای بودجه در شکل و ساختار پیشینی که به تصویب رسیده و اجرایی شده، «مواجهه‌ای منفعلانه» باشد و امکان مقابله با چالش‌های کنونی را محدود کند. در این گزارش به چند شاخص کلیدی اقتصادی و اجتماعی استناد شده و این طور آمده که به علت معضلات انباشته ناشی از آسیب‌های تاریخی اقتصاد کشور نظیر انباشت بدهی‌های دولت، کسری صندوق‌های بازنشستگی و ناترازی نظام بانکی، شاخص‌های اقتصادی در شرایط نامناسب قرار گرفته و تحریم‌ها نیز منجر به تشدید این مشکلات شده است. در این گزارش که نسخه مقدماتی توصیه‌های سازمان برنامه و بودجه است، تاکید شده برای حفظ ثبات اقتصادی و صیانت از معیشت مردم، اشتغال و تولید باید ساختار اقتصادی کشور به‌ویژه ساختار نظام بودجه‌ریزی، جراحی شود تا با قطع وابستگی مستقیم بودجه به نفت دست‌کم از بروز بحران‌های اقتصادی و اختلال جدی در اداره کشور ممانعت به‌عمل آورده شود. در یکی از محورهای این برنامه، به تنگنای بودجه‌ای دولت اشاره شده و آن‌طور که تدوین کنندگان برنامه نوشته‌اند، سهم زیادی از اعتبارات هزینه‌ای نظیر وابستگی روزافزون صندوق‌های بازنشستگی به بودجه عمومی، هزینه‌های تامین مالی را سخت کرده و دولت از این نظر سخت زیر فشار است.

اگر منابع درآمدی دولت کفایت نکند، ایجاد هرگونه معافیت یا امتیاز در حوزه تامین‌اجتماعی که بار مالی داشته باشد، بدون تمهید و تدارک منابع درآمدی پایدار و کافی در مجلس یا هیئت‌وزیران ممنوع است

بر همین اساس در محور دوم اصلاحی برنامه‌ها به‌طور مفصل به موضوع صندوق‌ها پرداخته شده است. توصیه سازمان برنامه و بودجه این است که در ابتدا «سازمان تنظیم مقررات بیمه‌های بازنشستگی ایران» زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در قالب موسسه‌ای دولتی، اما با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل شود. ماموریت این سازمان آن طور که در گزارش آمده، ساماندهی و پایدارسازی صندوق‌های بازنشستگی و کاهش وابستگی آن‌ها و همین طور تقویت فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری سودآور با اولویت بازار پول و سرمایه است و ماموریت‌هایی به این شرح به آن سپرده می‌شود: تنظیم عوامل موثر بر منابع و مصارف صندوق‌ها و کاهش وابستگی آن‌ها به منابع عمومی دولت از طریق بازنگری و اصلاح شرایط احراز، زمان بهره‌مندی، نظام امتیازبندی بازنشستگی، تعیین مشاغل سخت و زیان‌آور، میزان و ترکیب نرخ حق‌بیمه، افزایش سنواتی، چگونگی اصلاح ساختار صندوق‌های بازنشستگی و اعمال نظارت راهبردی بر امور بیمه‌های اجتماعی و بازنشستگی. ساماندهی و اصلاح معافیت‌های بیمه‌ای در جهت حمایت از اقشار آسیب‌پذیر، اجرای نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی، یکپارچگی رویه‌های اجرایی صندوق‌ها و بهبود خدمات‌رسانی به جامعه هدف و بهبود نظام سرمایه‌گذاری صندوق‌هانیز از دیگر مواردی هستند که در این برنامه به چشم می‌خورند. علاوه بر این، طبق توصیه کارشناسان سازمان برنامه، از امسال این سازمان میزان و شیوه پرداخت تعهدات مالی سالانه دولت را به سازمان تامین‌اجتماعی قاعده‌مند می‌کند و در اسناد بودجه سالانه می‌گنجاند.

نکته دیگری که در این گزارش تازگی دارد، طرح این بحث است که اگر منابع درآمدی دولت کفایت نکند، ایجاد هرگونه معافیت یا امتیاز در حوزه تامین‌اجتماعی که بار مالی داشته باشد، بدون تمهید و تدارک منابع درآمدی پایدار و کافی در مجلس یا هیئت‌وزیران ممنوع است. همچنین در این گزارش گفته شده سه درصد حق بیمه موضوع ماده «۲۸» قانون تامین‌اجتماعی یکی از عوامل ایجاد بدهی دولت به تامین‌اجتماعی اعلام و توصیه شده، قواعد میزان مشارکت دولت در این خصوص بازتعریف شود. در بخش دیگری از این گزارش با تاکید مجدد بر لزوم پایداری تعهدات دولت به سازمان تامین‌اجتماعی، از دولت خواسته شده بخشی از منابع درآمدی ایجاد شده ناشی از انجام اصلاحات اقتصادی اعم از افزایش نرخ ارز، افزایش قیمت حامل‌های انرژی یا درآمدهای مالیاتی و... به ساماندهی و ایفای تعهدات مالی دولت به تامین‌اجتماعی اختصاص یابد. ضمن اینکه توصیه شده وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در یک زمان‌بندی مشخص مصادیق گروه‌های هدف مشمول طرح‌های مختلف تامین‌اجتماعی را مشخص و اصلاحات لازم را در این خصوص به‌عمل آورد. از دیگر مواردی که مرتبط به صندوق‌های بازنشستگی است، اعمال اصلاحات در نحوه سرمایه‌گذاری اندوخته‌های بیمه‌پردازان است که طبق گزارش سازمان برنامه و بودجه باید با هدف تامین آینده رفاهی مشترکان صندوق‌ها صورت گیرد.

در این بخش از گزارش سرمایه‌گذاری بهینه و افزایش بازدهی و جلوگیری از ایجاد کسری در صندوق‌ها و کاهش وابستگی آن‌ها به بودجه الزامی دانسته شده که نیاز به طراحی برنامه‌های خاص دارد. محور اصلی در طراحی این برنامه‌ها براساس نظر کارشناسان سازمان برنامه، رسیدن به شرایطی است که متضمن ایجاد تناسب میان پرداختی افراد در دوران اشتغال و دریافتی آن‌ها در دوران بازنشستگی، ایجاد انعطاف در تعهدات صندوق‌ها و متناسب شدن آن‌ها با بازدهی سرمایه‌گذاری‌ها، اصلاح ترکیب دارایی‌ها و خروج صندوق‌ها از بنگاه‌داری است.

یادداشت
OPINION

بنفشه محمودیان
کارشناس تامین‌اجتماعی

الزامات حمایت بیمه‌ای

حمایت‌های بیمه‌ای از گروه‌های خاصی مانند فرزندان اناث در چارچوب اصول کلی نهادی اقتصادی و اجتماعی به نام سازمان تامین‌اجتماعی قابل بحث و بررسی است. بدان معنی که تامین‌اجتماعی معمولا اهداف اجتماعی مبتنی بر قانون را با منطق اقتصادی در تعادل قرار می‌دهد و به جلو می‌برد. حفظ و ارتقای معیشت و امنیت درآمدی بیمه‌شدگان در موقعیت‌های ریسک‌آور، هدفی اجتماعی است که برای ادای این رسالت باید سازوکارها و قوانین و مقررات اقتصادی نیز در دسترس باشد.

به عبارت دیگر، هدف اجتماعی نظام رفاهی در کشور ما همانند بسیاری از ممالک دیگر عبارت است از: گسترش دامنه حمایت‌های بیمه‌ای و حمایتی که در حالت عادی احدی از آحاد جامعه با آن مخالفتی ندارند. با این حال مسئله کلیدی، منطق اقتصادی چنین حمایت‌هایی است. یعنی افزایش تعهدات صندوق‌های بیمه‌ای که الزامات خاصی دارد و ما باید پاسخ‌گوی آن‌ها باشیم. الزاماتی نظیر تامین منابع مالی و عمل کردن بر اساس آن به نحوی که عدالت درون و بین‌نسلی تامین شود.

در مقابل اگر ما از اندوخته بازنشستگی نسل بعد برای تعهدات فعلی‌مان هزینه کنیم، عدالت بین‌نسلی را خدشه‌دار کرده‌ایم. طلاق‌های صوری و مستمری فرزندان اناث نیز در همین چارچوب تحلیل می‌شود و متاسفانه باید گفت که این قانون یکی از آشکارترین مواردی است که نشان می‌دهد در برخی قوانین و مقررات ما مکانیسم‌های عدالت گستر دیده نشده و فراموش کرده‌ایم که باید اهداف حمایتی سیاست‌ها را از اهداف بیمه‌ای تفکیک و بار مالی سیاست‌ها و قوانین‌مان احصا کرده و منابع لازم را به آن‌ها اختصاص دهیم، چراکه تنها در این صورت است که حمایت‌های حداکثری از اقشار و گروه‌های نیازمند امکان‌پذیر و حمایت‌ها هدفمند می‌شود. از یاد نبریم که ریشه بسیاری از قوانین و مقررات ضدبیمه‌ای در نیازهای واقعی است که در جامعه هوادارانی دارد. شاید هیچ منطق بیمه‌ای وجود چنین قوانینی مانند قانون ۱۰سال، ۶۰سال یا مستمری فرزندان اناث را تایید نکند، اما حقیقت این است که اساس آن‌ها نیازهایی در بطن جامعه است که قانون‌گذار نیز مناسب‌ترین ابزار را تامین‌اجتماعی تشخیص داده است.

از طرفی دیگر زمانی که مقدمات فراهم نباشد، گسترش دادن دامنه شمول و عمق‌بخشی به حمایت‌ها علاوه بر اینکه گره‌های مالی بر سر راه می‌افکند، برخی مکانیزم‌های فرعی را نیز فعال می‌کند. برای مثال، در برقراری مستمری‌های فرزندان اناث، باز بودن بیش از حد معمول و ساده‌سازانه شرایط، مکانیسم‌های ضداشتغالی فعال می‌شود. بنابراین لازم است در طراحی حمایت‌ها به چنین جنبه‌هایی نیز توجه شود تا اهداف ناخواسته را تشدید و تقویت نکند. در افقی دیگر، زمانی که صحبت از سیاست‌های اصلاحی می‌شود، باید بدانیم که هرگونه بازآرایی شرایط و اصلاحات، در حیطه صلاحیت‌های سازمان تامین‌اجتماعی است.